

го римо-католика. Український православний священник не має права вчити дітей, Українців, релігії православної на їх рідній мові. Ось, що нам кажуть, з приводу цього: „На ука релігії православної в школах ма биць удезяна в тим ензку, ктурим млдзезж школьна найлепей влада. Ензикем тим очивісе ест для ченсьди православних, зарувно як інне, таке ензик польські нема пишето жадней пишчини, жеби наука релігії православної не могла биць удезяна такеж в ензику польскім“. Се так відповіли Митрополитови православної церкви в Польщі на його письмо з 13 вересня 1924.

Які українські часописи виходять в Польщі, то всі білі і чисті, що показує, що наше життя є „чисте та ще біле“, як той часопис. Як маеш і читаеш який небудь часопис український, то вже ти є ворог „панства“.

Нема в демократичному панстві такої волі, як там на свободній землі Канади, то нехай Господь Всемогучий скріпить Ваші сили до дальшої праці і допоможе Вам згуртувати наш народ там далеко на чужині під одним прапором. Желая Вам як найліпших успіхів.

С. Р.

#### ПОСТУП ПРАВОСЛАВНОЇ ГРОМАДИ.

(Мондер, Алта.)

Прошу Хвальної Редакції помістити моїх пару слів про українську греко-православну церкву в околиці Січ.

Першим українським православним священником був в нас о. Д. Ф. Стратійчук, а по нім о. І. Кусий. Тепер же обслуговує нашу громаду о. Д. Сенета.

Наша громада зростає дуже скоро. Я пам'ятаю часи, коли в нас не було більше, як десять членів, а тепер, слава Богу, маємо не аби яку громаду. Се все завдяки нашим ширим священникам, які не знеохочуються, але працюють совісно для своїх вірних. Наші священники відправляють Службу Богу в зрозумілій для нас мові, так що навіть малі діти розуміють зміст богослуження. Ми повинні гордитися нашими священниками, бо вони не тільки в церкві, але і поза церквою працюють для добра нашого народу. Отець Сенета помімо того, що має багато церков до обслуговування, організував в сій церкві хор, який дуже гарно співає. Честь і слава о. Сенеті за його труд. Я ще також не чула, щоб українські православні священники заказували своїм вірним читати, бо вони знають, що хто більше читає, той більше знає. А нарід читає і бачить де правда, а де лож і присвоює собі те, що добре.

Евдокія Онишук.

#### ПРАВДА ВСЕ ГОРОЮ.

(Толідо, Огайо, Злуч. Держави). В місті Толідо, Огайо, є українська православна церква ім. Святої Тройці, яку побудовано ще в 1918 р. За проводом місцевих святих Українців, ця церква зайняла корпорована на саму громаду. За останніх шість літ її існування, в сій церкві були різні пастірі, а всі вони були далекі від лояльності українському народові та його рідній православній церкві. Однак найбільше вславилися своїми подвигами два католицькі

священники, якийсь Боский та о. Крупа.

Боский приїхав сюди в 1924 р. і почав свою „роботу“. Він устроїв якусь місію і почав накидатися на українську православну церкву, бо народ якраз тоді почав був думати про злуку з Рідною Церквою. Але Боский перечислився. Своїми проповідями він немало причинився до того, що український народ пішов в обійми Рідної Церкви, бо почувши огидні напади і лайку з уст „достойного“ місіонера, народ пізнав де правда, а де лож. З його уст неслось таке прокляття на противників католицької церкви, на яке не дозволилаб собі ніяка думаюча людина. Забув „достойний“ місіонар на слова апостола Павла, що з одного жерела не може течи гірка і солодка вода; що тим самим язиком не можна славити Бога і проклинати ближнього. Але побачив Боский, що народ не звертає уваги на його „місіонарські“ проповіді і перестав учашати на його молебні таї зрозумів, що краще для нього буде забратися з Толідо. Як задумав так і зробив, але кажуть злі язики, що виїхав бідолаха без платні...

Почув о. Крупа, що в Толідо нема священника і почав туди залищати, вдаючи з себе незалежного священника, аж вкінці громада дозволила йому відправляти богослуження в їх церкві раз на місяць. Крупа ходило головно о те, щоб тілмовити громаду записати церкву на уніятську корпорацію і він взявся до сеї „народної“ праці дуже щиро, попросивши собі до помочі о. Сембратовича.

Результатом „щирої“ праці о. Крупи було те, що дня 23 жовтня, 1924, був зареєстрований тайним способом новий чартер і „діл“ на церкву. Довідавшись про це святий Українці, котрі бажали злуки з Українською Православною Церквою, і поспішили до Впреосв. Владика Іонна з просьбою, щоб він надав їм священника для оборони Рідної Церкви перед заходами уніятського священника.

На разі Впреосв. Владика вислав був сюди тимчасово о. Максима Марущака а потім о. Василя Кошеля, а вкінці надав нам сталого пароха в особі дорогого о. Тараса Загребі, котрий причинився до того, що дорога наша церква знаходиться тепер в наших руках.

Дня 30 листопада о. Загребя мав мати в нашій церкві перше богослуження. Коли він прийшов в 8-й годині рано до церкви, то побачив, що в церкві стояла поліція. Увійшовши до церкви, о. Загребя віддав поклін св. Престолови, як велить наш православний обряд, і почав приготуватися до богослуження, аж нараз почувся голоси в церкві: „Проч з церкви, а то введемо!“ Свящ. Загребя не зважаючи на се і почав збиратися до Служби Божої, аж нараз влетів о. Крупа і кричить: „Вон з церкви, бо се перша не шизматичка, але католицька“. При тім він показав новий чартер, в якому стояло, що церква в Толідо справді записана на Рим. Толі о. Крупа кричить далі до своїх прихильників: „Викиньте сею шизматика з церкви“. Тут вмишлася поліція і завела спокій. Приказала о. Крупі негайно ставати до богослуження.

Почалася Служба Божа; о. Крупа

молиться за папу та за Кунцевича а наш Всеч. о. Загребя підносить тихе екстенію на рідній мові за митрополита Василя та за весь український народ.

Вийшов далі о. Крупа на проповідь і каже щось таке: „Минуло якраз 300 літ, як шизматики убили Кунцевича, а сьогодні хотіли і зі мною таке зробити. Я вчився 25 років і переконався, що тільки той бу де спасений, хто вірує в папу, бо він непомилний і намісник Ісуса Христа. Я хотів вивести вас на дорогу спасення і записав вашу церкву там, де треба і ви повинні бути мені за се вдячні“.

По богослуженню поліція наказала о. Крупі винестися з церкви, бо побачила, що православний народ почав сходиться на богослуження на означений час — одинадцятую годину. Свящ. Загребя відслужив тоді в українській мові Службу Богу, яка зворушила не одного до сліз, бо пригадав собі, як то український народ боровся за Рідну Церкву і мову довгі-довгі роки, а тут і на вільній землі Вашингтона Рим хоче їх в нас відібрати. По Службі Божій відбулася панахида за полегших борців за честь і самостійність українського народу.

Дня 9 грудня повітовий суддя переслухав справу приналежності нашої церкви і не тільки що уневажнив новий чартер, але ще й видав „інджонкшен“ проти о. Крупи і його сторонників, яким заборонив вступ до нашої церкви на всякий час. І так правда все горою.

Лукіянович.

#### СВАН ПЛЕЙН, САСК.

Хвальна Редакція!

Кольонія Сван Плейн заселена переважно Українцями. Щодо релігійного питання, то вони поділені на чотири групи — греко-православні, католики, руско-православні (кацапи) і євангеліки (сих дуже мало).

До нас доїжджає український греко-православний священник о. Мельничук. Перед кількома тижнями він мав тут богослуження і дав одній парі слоб. Підчас богослуження вголосив надзвичайно гарну проповідь про значіння Рідної Церкви.

Пізніше, на 17 лютого, кацапи запросили до себе свого батюшку, Зазуляка. Я мав нагоду бути на його богослуженні і послухати його проповіді, коли те, що він говорив, можна проповідю назвати. Перечитавши Євангеліє від св. Марка про зрадництво Юди, батюшка Зазуляк почав відразу накидатися на українських православних священників та на всіх Українців, називаючи їх Юдами і зрадниками „руського“ себто московського народу. Незабув також переконувати людей, що „України, нема, не було і не буде“, бо Україна, се вигадка Німців. Але найбільше таки накидався на Українську Православну Церкву та на її священників і Владику. Казав, що Впреосв. Владика Іонн не є єпископом, бо його люде самі собі вибрати, а українські православні священники не кінчили теології. Та багато ще говорив такого, що прямо дивуєшся, як люде можуть таке слухати.

Я тільки скажу, що о. Зазуляк зробивби краще, якби оглянувся, як то кажуть, на задні колеса. Він побачив би, що те Євангеліє, котре він читав, якраз відноситься до него і йому подібних кацапів, які зрадили свій народ і пішли на службу чужим. Най не забуває також, що їх „владика“ Филиповського вибрани на „єпископа“ сімох людей в Канорі. Що-ж до теологічної освіти українських православних священників, то знаєте батюшко, що колиб у вас були такі священники, то ви поробилиб їх всіх єпископами, бо ваш „владика“ з своєю освітою не далеко від вас. А про ваші теологічні „студії“ ми знаємо добре. Приїхавши з старого краю дяком, стались протестантським

## Православний Календар Рік 1925.

(Після нового стилю)

### КВІТЕНЬ.

- 1 С. Хризанта, Дарії
- 2 Ч. Івана муч., Сергія
- 3 П. Якова ісп.
- 4 С. Василя
- 5 Н. 5 посту. Нікона.
- 6 П. Захарія, Якова
- 7 В. Благовіст. Пр. Д. М.
- 8 С. Собор Арх. Гавр.
- 9 Ч. Матрони
- 10 П. Іларіона
- 11 С. Лазарова; Марка еп.
- 12 Н. Квітна. Івана лісів.
- 13 П. Іпатія еп.
- 14 В. Марії єгип.
- 15 С. Тита преп.
- 16 Ч. Страст. Чертв. Теод.
- 17 П. Велика Пятниця
- 18 С. Вел. Суб., Теодула
- 19 Н. Воскр. Христ. Евт.
- 20 П. Світл. Пон. Данила
- 21 В. Світл. Втор. Ірод.
- 22 С. Євсихія
- 23 Ч. Терентія
- 24 П. Антипи
- 25 С. Василя
- 26 Н. 2. Томина. Артем.
- 27 П. Мартина, Евстах.
- 28 В. Трофима
- 29 С. Ірини
- 30 Ч. Симеона

проповідником, а там перейшли до російської місії. Незашкодилоб вам також вести себе більше примірно в приватнім житті, щобі ваші парохіане мали з кого брати примір. А ви, браття Українці, подайте собі руки і зеднані братньою любовію працюйте на добро і славу Української Православної Церкви і Українського Народу, та не давайте себе баламутити кацапським наємникам.

Г. П.

### МАЛІ ДИТИНІ.

Зійшло на дім благословення — На радощі, на довгий вік Отцю і матері Зявився Новий на світі чоловік!

Мала дитино! Будь з тобою Благословення всіх святих!... Щоб ангел твій святий хранитель Понад тобою не затиш!

Ти родичам рости на втіху, На службу правді між людьми І честь — прапор народу свого Над всі прапори підойми!

За Т.

### КОЛЯДА НА УКР. ПРАВОСЛАВНУ ЦЕРКВУ В ФЕНВУД, САСК.

Жертвували готівкою:

По \$1.50: П. Пилипів.

По 1 дол.: Н. Пилат, І. Зварич, Т. Огризко, Ф. Дідур, В. Терлецький, А. М. Пилипів, П. Стельмахович, В. Кушнір, Я. Чихрун, В. Костюк, С. Огризко, Ф. Терлецький, В. Круль, Ю. Ригус, П. Дмитришин, Ф. Федук, М. Галик, Ф. Пристай, С. Савчин, С. Глова, М. Савчин, А. Савчин, Гнат Галик, А. Кіндракевич, П. Ригус.

По 75 ц.: М. Калиняк, І. Сидлович, По 50 ц.: М. Бугай, Ф. Стечик, О. Монастирський, Н. Гаврилів, М. Стельмахович, М. Оришак, П. Чихрун, І. Гнатюк, А. Стефанків, В. Тимків, В. Камаречка.

По 45 ц.: Г. Петлюк, По 35 ц.: С. Загацій, По 25 ц.: М. Дичук, п-ні А. Пилипів, М. Стахович.

Декларували: По 1 дол.: І. Лешко, О. Кушнір, М. Савчин. По 75 ц.: Н. Бугай.

Щире спасибі всім жертводавцям.

Н. Г. Ригус.

### Пресовий Фонд.

Н. В. Крип'якевич, 50ц.  
П. Кінар, Вонда, Саск. 50ц.

## ЦЕРКОВНІ РІЧИ, РИЗИ І КНИЖКИ.

Через редакцію „ПРАВОСЛАВНОГО ВІСНИКА“ можна замовляти всі церковні річи, як фелони, чаші, кадила, свічники, хрести та церковні книжки. Пишіть на адресу:

THE ORTHODOX HERALD,

379 PARK ST.,

WINNIPEG, MAN.